

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра гістології та медичної біології

Силабус

освітнього компонента

«Охорона праці в галузі»

підготовки	магістра
спеціальності	222 Медицина
освітньо-професійна програма	Медицина

Луцьк–2022

Силабус навчального освітнього компонента «Охорона праці в галузі»
підготовки магістра, галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 222
Медицина, за освітньо-професійною програмою «Медицина».

Розробник: Костелова Ольга Василівна – кандидат біологічних наук,
старший викладач кафедри гістології та медичної біології.

**Силабус нормативного освітнього компонента затверджено на засіданні
кафедри гістології та медичної біології**

протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

Ярослав СТЕПАНЮК

І. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчального освітнього компонента
Денна форма навчання	22 Охорона здоров'я 222 Медицина	Нормативна.
		Цикл загальної підготовки.
		Рік навчання – 2-ий
		Семестр – 3-ій
Кількість годин / кредитів 75 / 2,5	Медицина Магістр	Лекції – 10 год
		Практичні (семінарські) – 20 год
Самостійна робота – 41 год		
Консультації – 4 год		
Форма контролю: залік		
ІНДЗ: немає		українська
Мова навчання		

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ	<u>Костелова Ольга Василівна</u>
Науковий ступінь	кандидат біологічних наук
Посада:	старший викладач кафедри гістології та медичної біології
Комунікація зі здобувачами освіти:	тел.: +38 096 262 33 69 e-mail: Kostielova.Olha@vnu.edu.ua
Посилання на електронний курс:	Microsoft Teams, Moodle
Консультації:	графік консультацій розміщений на дошці оголошень кафедри (ауд. 710)
Розклад занять розміщено на сайті:	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу. У курсі «Охорона праці в галузі» викладено матеріал, у якому подано основні правила безпечної роботи медичних працівників у виробничих умовах, а також охарактеризовано шкідливі і небезпечні чинники виробничого середовища та систему захисту і збереження життя та здоров'я медичних працівників.

2. Пререквізити та постреквізити.

Пререквізити: для засвоєння курсу необхідно мати знання з основ безпеки життєдіяльності.

Постреквізити: у результаті вивчення курсу здобувачі освіти матимуть ґрунтовні теоретичні знання для вивчення цивільної оборони, а також для захисту себе на робочому місці.

3. Мета освітнього компонента.

Мета: сформувати у майбутніх фахівців знань, умінь і компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці в медичній галузі та створення сприятливих умов виробничого середовища і безпеки праці в галузі згідно з чинними законодавчими й іншими нормативно-правовими актами.

Завдання освітнього компонента навчити здобувачів освіти забезпечувати збереження життя, здоров'я і працездатності медичних працівників у виробничих умовах шляхом застосування комплексу законодавчих, організаційних, інженерно-технічних, санітарно-гігієнічних, лікувально-профілактичних та інших заходів, спрямованих на профілактику виробничого травматизму та виникнення професійних і виробничообумовлених захворювань.

4. Результати навчання (компетентності)

Таблиця 2

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 18. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів. ФК 22. Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1. Мати ґрунтові знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

	ПРН 24. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
--	--

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 3

№ теми	Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр. р.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю* / Бали (200 балів)
Змістовий модуль 1. Організація безпечної роботи у лікувально-профілактичних закладах.							
1.	Правові основи охорони праці. Колективний та трудовий договір. Договір про співпрацю.	7	1	2	4		$\frac{ОЗПР / 5 + Т \text{ або } УВ / 5}{2}$
2.	Інструкції та інструктажі з охорони праці.	6		2	4		$\frac{ОЗПР / 5 + Т \text{ або } УВ / 5}{2}$
3.	Професійні шкідливості при виконанні функціональних обов'язків медичного працівника.	8	2	2	4		$\frac{ОЗПР / 5 + Т \text{ або } УВ / 5}{2}$
4.	Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого процесу.	8	2	2	4		$\frac{ОЗПР / 5 + Т \text{ або } УВ / 5}{2}$
5.	Атестація робочих місць за умовами праці медичних працівників. Медичні огляди.	6		2	4		$\frac{ОЗПР / 5 + Т \text{ або } УВ / 5}{2}$
6.	Організація безпечної роботи у лікувально-профілактичних закладах	9		2	5	2	КТ / 5
	Разом за модулем 1	44	5	12	25	2	
Змістовий модуль 2. Захист медичного працівника у ЛПЗ.							
7.	Небезпечні інфекції і захворювання у практиці медичного працівника: гепатити, туберкульоз, ВІЛ-інфекцію, коронавірус (COVID-19).	8	2	2	4		$\frac{ОЗПР / 5 + Т \text{ або } УВ / 5}{2}$
8.	Нещасні випадки та аварії у ЛПЗ.	8	2	2	4		$\frac{ОЗПР / 5 + Т \text{ або } УВ / 5}{2}$

9.	Гігієна праці та охорона праці в окремих структурних підрозділах закладів охорони здоров'я	6		2	4		ДП / 5
10.	Основи медичного права.	9	1	2	4	2	КТ / 5
	Разом за модулем 2	31	5	8	16	2	
Всього годин / Балів		75	10	20	41	4	200**

Форма контролю * : ОЗПР – оформлення та захист практичної роботи; Т – тестування; УВ – усна відповідь; ДП – доповідь та презентація; КТ – контрольне тестування.

200** : семестрова оцінка обчислюється як середнє арифметичне оцінок, отриманих за практичні роботи і згідно з таблицею у «Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» конвертується у 200-бальну шкалу.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти передбачає підготовку до практичних занять, теоретичне вивчення питань, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко (перелік поданий у табл. 4). Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру практичних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на практичних заняттях під час вивчення відповідних тем.

Таблиця 4

№	Назва теми практичної роботи	Кількість годин	Питання для опрацювання
1	Правові основи охорони праці. Колективний та трудовий договір. Договір про співпрацю.	4	1) Кодекс законів про працю України. 2) Міжнародні норми в галузі охорони праці.
2	Інструкції та інструктажі з охорони праці.	4	
3	Професійні шкідливості при виконанні функціональних обов'язків медичного працівника.	4	3) Класифікація небезпечних та шкідливих виробничих чинників.
4	Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого процесу.	4	
5	Атестація робочих місць за умовами праці медичних працівників. Медичні огляди.	4	4) Облік і аналіз показників охорони праці. 5) Фізіологічні зміни, які відбуваються в органах і система організму людини під час виконання роботи.

6	Організація безпечної роботи у лікувально-профілактичних закладах	5	6) Працездатність людини. 7) Фізіологічна суть втоми. 8) Розробка раціональних режимів праці і відпочинку. 9) Психофізіологічні небезпеки та шкідливі виробничі чинники, їх вплив на стан здоров'я медичного працівника.
7	Охорона праці медичного працівника, що проводять діагностичні дослідження на ВІЛ-інфекцію, коронавірус (COVID-19).	4	10) Поняття ЗІЗ.
8	Небезпечні інфекції і захворювання у практиці медичного працівника: гепатити, туберкульоз.	4	11) Історія дослідження гепатитів.
9	Нещасні випадки та аварії у ЛПЗ.	4	12) Поняття «травма», «травматизм», «нещасні випадки», «аварії на виробництві».
10	Основи медичного права.	4	13) Розвиток охорони праці, гігієни та безпеки праці, медичного права в Україні.
Всього		41	

Методи навчання:

Лекції, практичні (семінарські) заняття: методи візуалізації (мультимедійна презентація, таблиці, схеми); частково-пошукові та дослідницькі методи (наукові повідомлення, наукові презентації), вербальні методи (розповідь, пояснення, навчальна групова дискусія, діалог, полілог з аудиторією), аналітичні методи (аналіз конкретних ситуацій).

Самостійна робота студентів (аудиторна, позааудиторна), консультації.

Форми та методи оцінювання:

Усне опитування (фронтальне під час лекції, індивідуальне під час практичних занять), перевірка виконання та оформлення практичної роботи. Оцінка участі у дискусії за питаннями для обговорення (активність здобувача освіти, навички спілкування). Оцінка за усну доповідь та оформлення презентації. Тестовий контроль, письмові відповіді на відкриті питання. Залік.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Політика курсу полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Курс передбачає постійну роботу здобувачів освіти в колективі. Середовище під час проведення практичних робіт є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії.

Здобувачі освіти повинні не спізнюватися на заняття. Перед початком заняття здобувачі освіти повинні вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Здобувачі освіти повинні здійснювати попередню підготовку до практичних робіт згідно з переліком рекомендованої літератури. До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Teams (Office 365), One Note, Moodle для проходження тестування та ознайомлення з матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату.

Відвідування практичних занять є обов'язковим.

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі виконання та захисту практичної роботи, де це передбачено, перевірки засвоєння знань у вигляді тестування, усної відповіді або доповіді з презентацією та контрольного тестування наприкінці кожного змістового модуля.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному практичному занятті за 4-бальною шкалою:

- 5 – «відмінно»;
- 4 – «добре»;
- 3 – «задовільно»;
- 2 – «незадовільно».

На більшості занять здобувач освіти отримує дві оцінки за цією шкалою, а саме за:

- оформлення та захист практичної роботи – ОЗПР;
- тестування за темою практичної роботи – Т або усну відповідь – УВ.

Оцінка за практичне заняття (тему) є середньою арифметичною оцінкою цих двох видів активності здобувача за 4-бальною шкалою.

На окремих практичних заняттях (таблиця 3) не передбачено виконання та оформлення практичної роботи, тому враховується оцінка лише за:

- доповідь та презентацію;
- контрольне тестування.

Розподіл максимальних балів наведено в таблиці 3. Максимальна кількість балів за поточний контроль становить 200 балів.

Сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей, які набуті здобувачами освіти у процесі навчання з кожної теми орієнтовно оцінюється за такими критеріями:

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

У разі пропуску практичного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання практичних занять, але не пізніше останнього тижня у відповідному семестрі. Якщо здобувач пропустив більше, ніж 3 практичні заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

Відвідування занять здобувачами є обов'язковим та дає можливість отримати задекларовані у Галузевому стандарті спеціальності 222 Медицина та у освітній програмі «Медицина» загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету) або може бути відпрацьоване на консультаціях відповідно до встановленого порядку.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність при вивченні ОК становить 200 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач за поточну навчальну діяльність для зарахування освітнього компонента становить 122 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення освітнього компонента впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою таким чином:

4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	200
4.97	199
4.95	198
4.92	197
4.9	196
4.87	195
4.85	194
4.82	193
4.8	192
4.77	191
4.75	190
4.72	189
4.7	188
4.67	187
4.65	186
4.62	185
4.6	184
4.57	183
4.52	181
4.5	180
4.47	179

4- бальна шкала	200- бальна шкала
4.45	178
4.42	177
4.4	176
4.37	175
4.35	174
4.32	173
4.3	172
4.27	171
4.24	170
4.22	169
4.19	168
4.17	167
4.14	166
4.12	165
4.09	164
4.07	163
4.04	162
4.02	161
3.99	160
3.97	159
3.94	158

4- бальна шкала	200- бальна шкала
3.92	157
3.89	156
3.87	155
3.84	154
3.82	153
3.79	152
3.77	151
3.74	150
3.72	149
3.7	148
3.67	147
3.65	146
3.62	145
3.57	143
3.55	142
3.52	141
3.5	140
3.47	139
3.45	138
3.42	137
3.4	136

4- бальна шкала	200- бальна шкала
3.37	135
3.35	134
3.32	133
3.3	132
3.27	131
3.25	130
3.22	129
3.2	128
3.17	127
3.15	126
3.12	125
3.1	124
3.07	123
3.02	121
3	120
Менше 3	Не- достатньо

Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача за умови, що здобувач виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом. До заліку допускаються здобувачі освіти, які отримали оцінки за всі практичні заняття та усі види робіт поточного контролю.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 200 балів).

У випадку, якщо здобувач набрав менше, ніж 122 бали, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 200. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачеві освіти необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально); не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць та ін. необхідно вказувати посилання на першоджерело.

Викладач і здобувачі освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, здобувач освіти повністю відпрацьовує тему практичного заняття в присутності лаборанта та чергового викладача, що включає всі види активності

здобувача та всі види його оцінювання, передбачені цим силабусом. День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

V. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
122–129	
1–121	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Мороз В. М., Сергета І. В., Фещук Н. М., Олійник М. П. Охорона праці в медицині та фармації. Вінниця : Нова книга, 2005. 544 с.
2. Охорона праці в медичній галузі: навчально-методичний посібник (ВНЗ IV р. а.) / О.П. Яворовський та ін. 2-е вид., випр. Київ : Медицина, 2017. 208 с.
3. Тарасюк В. С., Кучанська Г. Б. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності. Київ : Медицина, 2010. 488 с.

Додаткова література

1. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці. Львів: Афіша, 2004. 250 с.
2. Костенко О. Є., Фера О. В., Костенко Є. Я. Навчально-методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Охорона праці в галузі». Ужгород, 2019. 52 с.
3. Саргош О. Д., Катрушов О. В., Філатова В. Л. Охорона праці в галузі: навчально-методичний посібник. Полтава: 2015. 241 с.